

معرفی کتاب در مورد حفاظت آثار باستانساز

تهیه کننده: آرمان شیشه گر

و تحقیقات مستمر وی می باشد که به مناسبت بیستمین سالگرد تاسیس بنیاد مذکور انتشار یافته و شامل ۵۳۲ صفحه متن، ۳۷۶ تصویر رنگی، ۴۵۲ تصویر سیاه و سفید و ۱۷۶ طرح است. اصل این کتاب به زبان آلمانی است که توسط خانم پاملالا ییوندگوت به انگلیسی برگردانده شده است.

فصول کتاب پس از سه پیشگفتار و مقدمه شامل:

الف: شیوه های حفاظت و مرمت منسوجات

۱- آزمایشات و مستندسازی مقدماتی

۲- تمیز کردن

۳- حفاظت و مرمت با استفاده از نخ و سوزن

۴- قرار دادن منسوج زیر شیشه به منظور حفاظت

۵- تجربه حفاظتی با استفاده از پلاستیک

۶- ذخیره سازی و نمایش و عرضه

ب: نمونه های حفاظت شده

۱- پرده های منقوش (تاپستری)

۲- بیرق ها

۳- سوزن دوزی

۴- البسه مراسم مذهبی و غیر آن

۵- منسوجات موجود در درون قبور

۶- منسوجات مکشوفه در آب

۷- منسوجات چاپ زده

۸- مشکلات بازسازی

۹- کتاب کتانی اتروسکی

۱۰- بازسازی دیوار کوب های باستانی

۱۱- بازسازی نقوش

۱۲- بازسازی جامه ها

ج: کاتولوگ فنی

د: آموزش مرمت گران

Textile Conservation and Research, Mechthild Flury Lemberg, Schrifthen der Abegg, 1988, Bern.

۱- حفاظت منسوجات و پژوهشی پیرامون آن

کتاب فوق در مورد حفاظت و مرمت پارچه و منسوجات می باشد

که توسط خانم ماتیلد فلوری لمبرگ نوشته شده است.

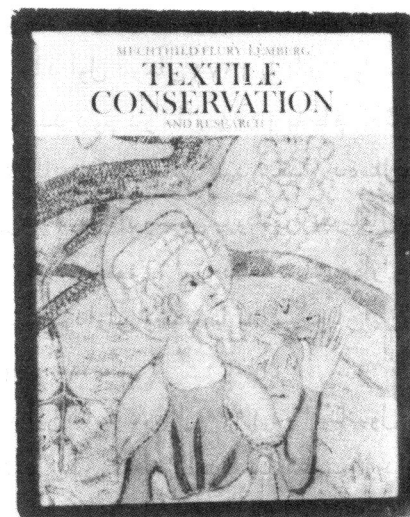
خانم لمبرگ در سال ۱۹۲۹ در هامبورگ به دنیا آمده و تحصیلات

خود را درباره هنر پارچه بافی انجام داده و سپس از سال ۵۶-

۱۹۵۲ در رشته باستانشناسی و تاریخ هنر در دانشگاه مونیخ

وکیل ادامه تحصیل داد. پس از آن مدتی در موزه ملی بایرن

در مونیخ در رابطه با حفاظت و مرمت منسوجات به کسب تجربه

پرداخت. از سال ۱۹۵۷ برای حفاظت گنجینه های منسوجات

در موزه تاریخی برن در برن و همزمان در مرکز بین المللی

مطالعات منسوجات باستانی در لیون مشغول کار بوده است.

از سال ۱۹۶۳ در تاسیس بنیاد Abegg شرکت داشته است

و باگشایش موزه این بنیاد در سال ۱۹۶۷ وی سمت متصدی بخش

منسوجات آنرا به عهده گرفته است. کتاب حاضر حاصل مرمت

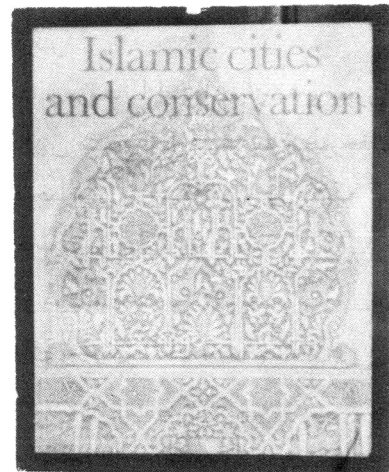
در پایان فهرست منابع و مآخذ نیز عرضه شده است .

Islamic cities and conservation,
Jim Antoniou, The Unesco Press, [1981],
Switzerland.

۲- شهرهای اسلامی و حفاظت آنها

سازمان جهانی یونسکو اخیراً "در رابطه با حفاظت و بازسازی شهرهای تاریخی اقدامات گسترده تری را آغاز نموده است . کشورهای اسلامی نیز از این قاعده مستثنی نبوده اند و از طرف یونسکو کمک های فنی در رابطه با حفظ محله های تاریخی شهرهای مهم این کشورها از جمله قاهره ، استانبول ، لاهور ، هرات و غیره در اختیار ایشان گذاشته شده است . انگیزه اصلی این پروژه ها علاقمندی روزافزون به حفظ میراث معماری در این گونه شهرها می باشد . نویسنده این کتاب ، جیم آنتونیو ، در زمینه معماری در خاورمیانه تجربیات بین المللی دارد که به صورت کتاب هایی با نام های " ساختار ناشی از محیط " و " پلاکا ، بخش یاستانی

آتن " و " بنا سازی در خاور میانه " به چاپ رسیده اند . وی در سال ۱۹۸۰ به عنوان سرپرست هیئت پروژه یونسکو در رابطه با " حفاظت شهر باستانی قاهره " انتخاب شده بود . کتاب حاضر در ۱۰۹ صفحه و همراه با تعدادی طرح و نقشه شهرهای اسلامی در سال ۱۹۸۱ توسط انتشارات یونسکو به زبان انگلیسی به چاپ رسیده است . فصول کتاب پس از یک مقدمه کوتاه شامل مباحث زیر است :

• استقرار فیزیکی

عوارض زمینی و آب و هوایی

الگوهای زندگی

ساختار شهرهای اسلامی

• مشکلات شهرنشینی

رشد جمعیت

الگوهای گسترش و تحول

اصلاحات فرهنگی

• فشار بر استقرارهای شهری

اشتباهات رایج به هنگام جایگزینی

شهرهای مهم اسلامی

توصیه ها و پیشنهادات

بیمه نامه حفاظت

شهرهای نیازمند به توجه اضطراری

Our architectural heritage: from
consciousness to conservation, Cevat
Erder, Unesco, 1986, The United Kingdom.

۳- میراث معماری ما ، از آگاهی تا حفاظت

کتاب حاضر برگردانی از اصل ترکی است که توسط پروفسور کوت اردر ، هنگامیکه وی عنوان ریاست بخش بازسازی و حفاظت بناهای تاریخی را در دانشگاه فنی خاور میانه آنکارا به عهده داشت ، نوشته شده است . در آغاز ، این کتاب در دو جلد جداگانه ، جلد اول در سال ۱۹۷۱ با نام " وابستگی به محیط تاریخی " و جلد دوم در سال ۱۹۷۵ با نام " آگاهی به محیط تاریخی " به زبان ترکی به چاپ رسید . بعد از ده سال وی تغییراتی در متن این دو جلد داد و سپس پروفسور ایفرباکال سیوقلو آن را به انگلیسی ترجمه نمود . این کتاب برای معماران ، معماران مرمت کار ، نقشه برداران و خصوصاً دانشجویان این رشته ها مفید و جالب توجه است .

نویسنده این کتاب در سال ۱۹۳۱ در استانبول به دنیا آمده و دکتری خود را در رشته ادبیات باستانشناسی از دانشگاه آنکارا گرفته است . بین سال های ۶۲- ۱۹۵۸ در دانشگاه پرینستون سمت استادی داشته است و در طول سال های ۷۳- ۱۹۶۴ نیز ، رئیس بخش بازسازی و حفاظت بناهای تاریخی در دانشگاه فنی خاورمیانه آنکارا بوده است . وی در همین زمان استاد دانشگاه هاروارد نیز بوده و در دانشگاه های پرینستون و رم به عنوان مدرس مهمان و در موسسه مطالعات عالی پرینستون با سمت استاد مهمان شرکت داشته و همچنین در بخش بازسازی و حفاظت بناهای

۳- بریتانیای کبیر: وابسته نمودن علاقه‌های فردی به موسسات

علمی و خیریه

نتیجه‌گیری

ضمائم

کتابشناسی

*International Index of Conservation
Research, 1988/ICCROM & C A L*

۴- راهنمای بین‌المللی پژوهش‌های پیرامون حفاظت

راهنمای حاضر چنانکه از نامش پیداست، معرف کتاب‌ها، مقالات و نوشته‌های مختلفی است که در تمام جهان پیرامون مسئله حفاظت به وسیله افراد مختلف نوشته شده است. این راهنما بر اساس موضوعات گوناگون به وسیله موسسه ایکروم

وابسته به یونسکو با همکاری آزمایشگاه تحلیلی حفاظت و با هزینه بنیاد فورد، در سال ۱۹۸۸ تنظیم و به چاپ رسیده است و به صورت رایگان در اختیار موزه‌ها و موسسات مختلف مرمت و حفاظت و غیره قرار گرفته است. کتابخانه موزه ملی ایران نیز برای استفاده موزه‌داران و مرمت‌کاران این موزیک نسخه از این راهنما را دریافت نموده است. این راهنما که فعلاً "چاپ اول آن منتشر شده است از نظر گردآورندگان آن هنوز کامل نیست و انتظار تکمیل آن در چاپ‌های آتی می‌رود.

انتظار ریاست موسسه ایکروم، کوت‌اردِر *Cevat Erder* و رئیس آزمایشگاه تحلیلی مرمت، لامبرتوس فن زلست *Lambertus van Zelst* از چاپ این راهنما، پایه‌گذاری همکاری‌های بین‌المللی برای حفاظت میراث فرهنگی می‌باشد.

راهنما با پیشگفتارهای ریاست ایکروم، ریاست آزمایشگاه تحلیلی مرمت و دبیرچه‌ای نوشته‌الناکارولا *Elena Charola*

هماهنگ‌کننده چاپ اول درباره هدف از چاپ این فهرست و دوان‌کارتیه *Duane Chartie* هماهنگ‌کننده

چاپ آینده در توضیح پرسشنامه‌ای که برای علاقه‌مندان در پایان کتاب به منظور تکمیل چاپ دوم آمده است و همچنین مقدمه‌ای

که طرز استفاده از این راهنما را تشریح نموده است، به دو زبان انگلیسی و فرانسه آغاز می‌شود، سپس راهنمای مورد نظر

که موضوعات آن بر اساس الفبا طبقه‌بندی شده است، ارائه می‌گردد:

۱- حفاظت آثار معماری و شهری

تاریخی آنکارا نیز سمت استادی داشته‌است، همچنین بین سال‌های ۸۱-۱۹۷۷ مدیر دانشکده معماری دانشگاه فنی خاورمیانه بوده است. در سال ۱۹۸۱ ریاست انتخابی (ایکروم *ICCROM*) را به عهده داشت و در این ضمن گزارش‌ها و مقالات فراوانی به رشته تحریر درآورده و سخنرانی‌های عمومی در ترکیه و دیگر کشورها داشته‌است. در طول سال‌های ۸۴-۱۹۷۸ او، موسس و رئیس کمیته ملی ترکیه (ایکوموس *ICOMOS*) بوده‌است در حالیکه در سال‌های ۸۱-۱۹۷۲ نیز یکی از اعضای کمیته اجرائی ایکوموس بوده‌است. این کتاب که در ۲۲۵ صفحه همراه با تعدادی نقشه، طرح و عکس سیاه و سفید از طرف یونسکو به چاپ رسیده‌است، بیستمین شماره از مجموعه "موزه‌ها و بناهای تاریخی" انتشارات یونسکو می‌باشد که در سال ۱۹۸۶ انتشار یافته‌است. فصول این کتاب پس از مقدمه ناشر مباحث زیر را

ارائه می‌دهد:

فهرست تصاویر

پیشگفتار

مقدمه: دگرگونی فکری

فصل اول

آثار باستانی

۱- نمونه‌های ابتدایی: مسئله نظام ناشی از محیط

۲- تمدن اژه‌ای

۳- عصر روم

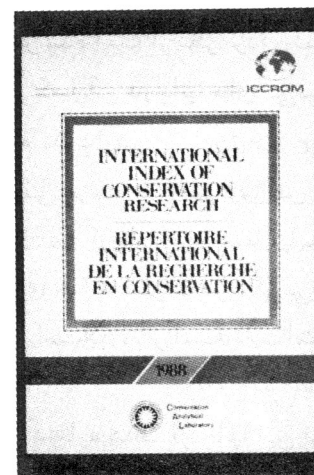
فصل دوم

قرون وسطی و پس از آن

۱- ایتالیا

۲- فرانسه: سازمان تمرکز یافته

پژوهش های عمومی
 بناهای یادبود و ساختمان های تاریخی
 شهرهای تاریخی
 مناظر و باغ های تاریخی
 روش های فنی معماری سنتی ، معماری روستائی
 استحکامات
 مهندسی ، عمارات
 زلزله ، بلاهای طبیعی
 گزارش پیرامون میراث فرهنگی
 کامپیوترها
 تعمیرات
 ترمیم و مرمت
 ۲- باستانشناسی
 حفاظت محوطه های باستانی
 بررسی و گزارش روش های فنی
 انبارسازی اشیاء کاوش شده
 شیمی در ارتباط با باستانشناسی ، آرکتومتری
 اشیاء باستانی : تکنولوژی و ساخت
 اشیاء باستانی : حفاظت

۳- علم آب و هواشناسی و کنترل محیط
 رطوبت و کنترل رطوبت
 موارد نمایشی موزه
 انبارسازی و حمل و نقل آثار هنری
 نور و کنترل نور
 ابنیه
 ۴- آلودگی و آلوده سازها

آلودگی هوا
 رسوب اسید
 محیط موزه
 مواد مداواکننده
 ۵- شیوه های آزمایش ، کاربرد لوازم
 عکسبرداری و روش های تصویرگری
 فتوگرامتری
 رادیو گرافی
 آزمایش های میکروسکوپی
 شیوه های تجزیه و تحلیل ، آزمایشگاه
 روش های فنی زمینه تحقیق
 برآورد کاربرد لوازم
 تجزیه و تحلیل لوازم
 لوازم آزمایش
 روش های فنی غیر مخرب
 ۶- فساد بیولوژیک و سرایت بیماری
 پژوهش های عمومی
 موجودات زنده میکروسکوپی ، گیاهان میکروسکوپی
 گا: های ضد عفونی کننده برای دفع آفات
 کشته شده موجودات زنده
 حشرات و آفات
 کنترل آفات ، آفات کشها
 ۷- مدیریت بایگانی و کتابخانه
 پژوهش های عمومی
 کاغذ پوستی (پارشمن)
 فساد
 روش های تجزیه و تحلیل
 مداوای حفاظتی : طراحی و سیاه قلم
 مداوای حفاظتی : اوراق بایگانی
 مدیریت بایگانی و کتابخانه
 سنجش ایمنی
 مداوای حفاظتی : کتب
 پاپیروس
 جوهر و مرکب
 ۸- عکسها
 پژوهش های عمومی
 مداوای حفاظتی

۱۵- مواد نژاد شناسی
پژوهش‌های عمومی
فساد
مداوای حفاظتی

۱۶- چرم، پوست و پارشمن
پژوهش‌های عمومی
فساد
شیوه‌های تجزیه و تحلیل، توصیف و ویژگی‌ها
مداوای حفاظتی

۱۷- لاک الکل
پژوهش‌های عمومی
فساد
شیوه‌های تجزیه و تحلیل
مداوای حفاظتی

۱۸- لاستیک
پژوهش‌های عمومی
۱۹- فلز
پژوهش‌های عمومی: کاربرد و تکنولوژی
شیوه‌های تجزیه و تحلیل، توصیف و ویژگی‌ها
فساد: زنگ‌ها (پاتین‌ها)، نتایج خوردگی
مداوای حفاظتی
انبارسازی، شرایط عرضه و نمایش
پیکر تراشی در فضای باز

۲۰- سرامیک
شیوه‌های تجزیه و تحلیل، توصیف و ویژگی‌ها
فساد
مداوای حفاظتی
سرامیک در معماری، مازولیکا (سفال لعابدار ایتالیایی)
کاشی (آجر لعابدار)
پژوهش‌های عمومی: تکنولوژی

۲۱- شیشه
پژوهش‌های عمومی، کاربرد و تکنولوژی
شیوه‌های تجزیه و تحلیل، توصیف و ویژگی‌ها
فساد
مداوای حفاظتی
شیشه در معماری

۹- رنگ و نقاشی
پژوهش‌های عمومی: هنرمندان، روش‌های ساخت و مواد
فساد
شیوه‌های تجزیه و تحلیل
مواد رنگی
ماده حد واسط
جلا (ورنی)، پرداخت سطوح
مداوای حفاظتی
آسترها و نگهدارنده‌ها

۱۰- پیکر تراشی و پیکر تراشی چند رنگ
پژوهش‌های عمومی
مداوای حفاظتی
شیوه‌های تجزیه و تحلیل

۱۱- نما سازی در معماری
پژوهش‌های عمومی
معماری چند رنگ
روش‌های تحقیق
تجزیه و تحلیل رنگ‌ها در معماری
مداوای حفاظتی

۱۲- دیوار نگاره‌ها
پژوهش‌های عمومی، تاریخ و روش‌های فنی
دلایل فساد
شیوه‌های تجزیه و تحلیل
مداوای حفاظتی
پژوهش‌های موردی

۱۳- چوب
پژوهش‌های عمومی
شناسائی، تاریخ‌گذاری
فساد
چوب اشباع از آب
مواد مرکب از چوب و فلز
مداوای حفاظتی: اشیاء چوبی
مداوای حفاظتی: ساختار چوب

۱۴- منسوجات، الیاف، رنگ‌های پارچه
پژوهش‌های عمومی
فساد
شیوه‌های تجزیه و تحلیل

۲۲- موزائیک

پژوهش‌های عمومی

۲۳- مواد معماری خشت و گل

پژوهش‌های عمومی : تاریخ و روش‌های فنی

شیوه‌های تجزیه و تحلیل

فساد

مداوا و روش‌های فنی حفاظتی

۲۴- آجر

پژوهش‌های عمومی

تجزیه و تحلیل ، توصیف ویژگی‌ها

فساد

مداوای حفاظتی

۲۵- سنگ

پژوهش‌های عمومی

تجزیه و تحلیل ، توصیف ویژگی‌ها

فساد

مداوای حفاظتی

پژوهش‌های موردی

سنگ نگاره‌ها

۲۶- ساروج ، اندود ، سیمان و شفته

پژوهش‌های عمومی

تجزیه و تحلیل و توصیف ویژگی‌ها

ساروج‌های آهنی

پژوهش‌های موردی

اندود گچ

مداوا و روش‌های فنی حفاظتی

۲۷- مواد حفاظت

پژوهش‌های عمومی

چسب‌ها

مواد استحکام‌بخش

پوشش‌ها و محافظ‌ها

پرکننده‌ها (بتونه‌ها)

عوامل پاک‌کننده

خطرات

۲۸- پیدایش و تاریخ‌گذاری

پژوهش‌های عمومی درباره پیدایش

آرکئومتری

اصالت

۲۹- اصول اخلاقی و تاریخ

اصول اخلاقی در بازسازی

تاریخ

۳۰- ارائه اسناد و مدارک

برنامه‌ریزی کامپیوتری

گزارش‌های مداوا

کاتالوگ‌ها

بررسی‌ها

۳۱- آلات موسیقی

پژوهش‌های عمومی

ساختار و اکوستیک (صداها)

مواد تجزیه و تحلیل

حفاظت

پس از این فهرست ، نشانی موسسات انتشاراتی هر یک از

کتاب مذکور ارائه گردیده است .